

KATRI LASSILA

Hiljaisuudesta

Pohdin kuvasarjassani muistoani lapsuuteni maaseudusta. Sarjassa on kuvia sekä synnyinkotini lähettyviltä Vihdin Vesikansasta että ystäväni tilan läheltä Viron Soomaalta. Kuvia yhdistää kokemukseni maaseudun muuttumisesta hiljaisemmaksi kuin se oli lapsuudessani.

Vartuin Vihdissä, Vesikansan kylässä. Lapsuudenkotini, vanhan kansakoulun, ympärillä levittäytyivät naapurin maatilan pellot. Kapea hiekkatie kiemurteli postilaatikoilta peltojen läpi kotiportille. Tuonempana alkoi metsä, joka vielä silloin oli tiheää ja vanhaa. Sähköpaimenet ympäröivät peltoja, ja niillä laidunsi Mannin tilan monikymmenpäinen karja. Toisinaan jotkut karkasivat aitauksesta ja äiti ajoi niitä pois kukkamaasta kattilaa paukuttaen. Sähköpaimen pelotti ja

Meri laiturilla. Kuhmoinen, Suomi. 2019.
Säilytetty hopeagelatiinivalokuva.
30 x 30 cm

Haikarat. Latvia. 2003.
Sävytetty
hopeagelatiinivalokuva.
30 x 30 cm

Mannin pellot. Vesikansa,
Suomi. 2019.
Sävytetty
hopeagelatiinivalokuva.
30 x 30 cm

Aamukaste. Soomaa, Viro. 2001.
Sävytetty hopeagelatiinivalokuva.
30 x 30 cm

kiehtoi meitä lapsia. Haastoimme kaveriporukassa toisiamme tarttumaan siihen sormilla ja saimme säkäreitä. Jos muodosti ketjun, viimeisenä seissyt sai kaikista kovimman tällin.

Kesäaamuisin tieltä kuului kovaa mölyä, kun Mannin renki vei hiehoja metsähakaan. Piti varoa, ettei sattunut samaan aikaan vastakkain niiden kanssa, sillä hiehot saattoivat olla äkäisiä. Renkikin oli äkäinen, ja hänellä oli musta tuuhea parta. Kun haka oli hiehoista tyhjä, me kävimme kavereiden kanssa makaamaan rinteiden korkeimpaan kohtaan ja kierimme väkkäränä mäkeä alas. Leinikit, kullerot, tervakukat, timoteit ja kissankellot vilisivät silmissä.

Maisema. Soomaa, Viro. 2001.
Sävytetty hopeagelatiinivalokuva.
30 x 30 cm

Hauskuutta ja haastetta tuli leikkiin lantakasojen väistelystä. Toisinaan osui silti, ja palasimme kotiin lehmänlantaa tukassa ja kengissä.

Manni ei ollut ainoa tila lähistöllä. Mäen päällä sijaitsi Fästi, metsänrassassa Simola ja hiukan kauempana Köykkä. Simolassa oli possuja, joista vanha emäntä piti hyvää huolta. Niiden läteissä haisi kitkerästi, mutta nekin pääsivät ulos kesäisin. Kun olin kuusivuotias, Köykästä haettiin meille kissa, musta Piki. Piki oli suurin ja lempein kissa, jonka olen tuntenut. Se eli yli kaksikymmentä vuotta ja piti hiiret poissa vanhan hirsitalon liepeiltä viimeisiin vuosiinsa saakka, vaikka laiskistuikin vanhemmiten.

Riihi. Vesikansa, Suomi.
2015.
Sävytetty
hopeagelatiinivalokuva.
30 x 30 cm

Kullerot. Soomaa, Viro.
2001.
Sävytetty
hopeagelatiinivalokuva.
30 x 30 cm

Raunioitunut riihi. Vesikansa,
Suomi. 2015.
Sävytetty
hopeagelatiinivalokuva.
30 x 30 cm

Lähimetsä tarjosi valtavan määrän leikkipaikkoja. Kuvittelin olevani Robin Hood ja leirydyin kallion alla olevaan pieneen luolaan. Kiipeilin hiekkakuopassa ja taistelin lohikäärmettä vastaan, jonka rakensin vanhoista puunrungoista. Navetalta virtaavassa mätäojassa leikittiin, vaikka ei olisi saanut. Tukkikasan takana pellon pientareella harjoittelin naapurin Annen kanssa pussaamista. Vanhan raunioituneen talon takaa löytyi naapurin isännän pontikkatehdas, jota ihmeteltiin porukalla. Maamiesseuran talo oli tiiviissä käytössä. Siellä järjestettiin iltamia, joissa syötiin hirvikeittoa ja katsottiin teatteriesityksiä. Minäkin soitin viulua seuratalon lavalla valkoisessa merimiesmekossa. Isännät joivat viinaa talon nurkan takana ja heittivät tikkaa.

Nyt lehmiä ei enää laidunna pelloilla, sillä Manni myi karjansa kauan sitten ja alkoi sen sijaan vuokrata navetasta tallipaikkoja hevosille. Metsää on hakattu paljon, vaikka Robin Hood -luolan ympärillä vielä sinnitteleekin pieni koskematon laikku. Raunioituneet talot ovat lahonneet maan tasalle eikä pontikkatynnyreitä enää löydy niiden takaa. Joitakin peltoja vielä viljellään, vaikkakin monet ovat kesannolla. Iltamia ei ole järjestetty enää vuosikymmeniin ja Simola luopui possuista vanhan emännän kuoltua. Metsähaka on kasvanut umpeen, sillä hiehoja ei ole ollut siellä aikoihin. Se vesakoituu kovaa vauhtia, eikä kieriminen mäkeä alas enää

onnistu. Myös niittykukat ovat kadonneet. Kun vien omat lapseni nyt mummalaan, he hihkuvat innosta kun näkevät tiellä heppoja. Kaupunkilaislapselle hevonen riittää ihmeteltäväksi. Minusta sen sijaan tuntuu siltä, että seutu on hiljentynyt ja kuollut. Etäisyydestä kaikuva yksinäinen hirnahdus ei kuulosta samalta kuin lehmien kevätriemu. Muutos on pyyhkäissyt Vesikansan kylän yli. Kolmekymmentä vuotta voisi olla yhtä hyvin sata vuotta – niin kaukaiselta muisto lapsuuteni maaseudusta nyt tuntuu.

Ovet. Lohja, Suomi. 2012.
Säilytetty hopeagelatiinivalokuva.
30 x 30 cm